

gemeente
Zoetermeer

Omnibussenquête 2016

Deelrapport beeldende kunst in de openbare ruimte

Omnibusenquête 2016

deelrapport

beeldende kunst in de openbare ruimte

Zoetermeer, 19 april 2017

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning (JABO)
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Onderzoeksverantwoording	5
1.1. Inleiding	5
1.2. Steekproef en respons	5
1.3. Rapportage	5
2. Uitkomsten	7
2.1. Bekendheid	7
2.2. Informatie	7
2.3. Belang	8
2.4. Uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte	8
2.5. Betrokkenheid bij plannen	11
Bijlage 1: populatie, steekproef en respons	15
Bijlage 2: betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	17
Bijlage 3: vragenlijst	19
Bijlage 4: rechte tellingen	21
Bijlage 5: toelichtingen bij vragen	25

Samenvatting

In de Omnibusenquête 2016 van de gemeente Zoetermeer is een aantal vragen gesteld over beeldende kunst in de openbare ruimte. Van de respondenten, die een mening hebben, vindt 35% het (zeer) belangrijk dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn. Respondenten van 65 jaar en ouder vinden dat vaker (42%) (zeer) belangrijk dan gemiddeld.

Een meerderheid (64%) van alle respondenten weet voorbeelden van kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer te noemen. Een klein deel (5%) heeft wel eens naar informatie over bestaande kunstwerken gezocht.

Eveneens een meerderheid (62%) van alle respondenten vindt dat kunstwerken in de openbare ruimte markante herkenningspunten in Zoetermeer vormen. Verder vindt bijna de helft dat deze kunstwerken er aan bijdragen dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven. Een minderheid van de respondenten voelt zich door de kunstwerken thuis in eigen buurt of wijk (27%) of is daardoor trots op Zoetermeer (24%).

Van alle respondenten wil 17% betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte. 18 t/m 39 jarigen vaker (23%) dan gemiddeld. Ook respondenten uit Buytenwegh en Meerzicht willen vaker dan gemiddeld betrokken worden.

Respondenten die betrokken willen worden, willen vooral een keuze kunnen maken uit kunstwerken of geïnformeerd worden over plannen.

Respondenten die niet betrokken willen worden, willen dat voornamelijk niet omdat zij denken geen verstand te hebben van kunst of omdat zij kunst in de openbare ruimte niet of onvoldoende interessant vinden.

1 ■ Onderzoeksverantwoording

1.1. Inleiding

In september/oktober 2016 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over verschillende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Beeldende kunst in de openbare ruimte was één van de onderwerpen. Opdrachtgever was de afdeling Samenleving.

1.2. Steekproef en respons

Voor de omnibusenquête 2016 zijn drie niet overlappende steekproeven van 4.000 inwoners getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer. Deze inwoners waren op 1 september 2016 woonachtig in Zoetermeer en op die datum 18 jaar of ouder. Voor deze personen geldt dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (zoals verpleeghuis, gevangenis of gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. De vragenlijsten konden digitaal worden ingevuld of per post worden teruggestuurd. Van de 4.000 benaderde inwoners hebben er 912 minimaal één vraag over dit deelonderwerp beantwoord. De respons op dit onderwerp bedraagt dus 23%. De totale respons is dit jaar wat lager dan voorgaande jaren als gevolg van logistieke problemen bij de drukker.

1.3. Rapportage

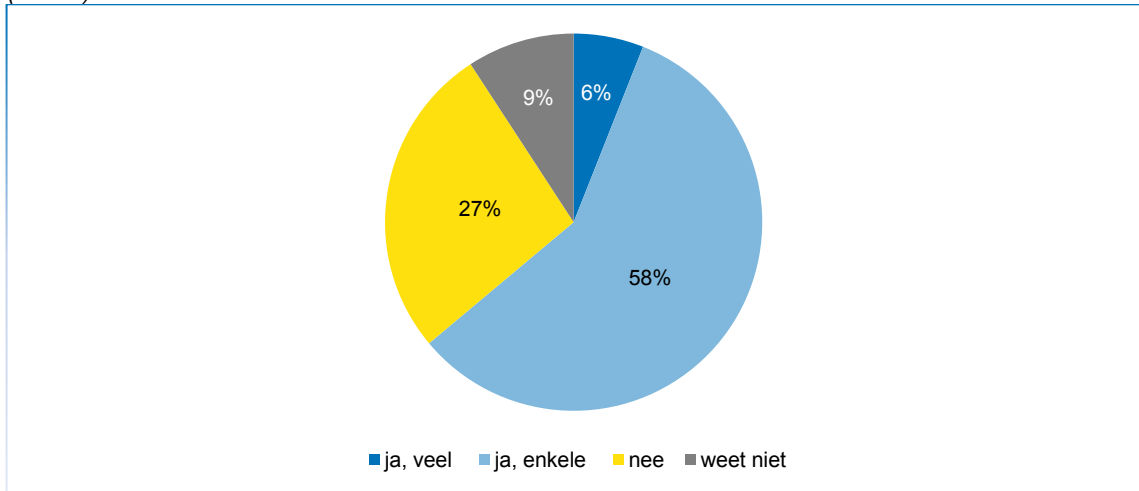
In de voorliggende rapportage worden de uitkomsten gepresenteerd. In bijlage 1 staat uitleg over de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 2 staat een overzicht van de verdeling van de bevolking, steekproef en respons naar leeftijd en geslacht. Bijlage 3 bevat de vragen zoals gesteld in de enquête. In bijlage 4 zijn alle resultaten in tabelvorm opgenomen. Bijlage 5 geeft de antwoorden op de open vragen.

2. Uitkomsten

2.1. Bekendheid

Van de respondenten weet 64% voorbeelden van kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer te noemen. Een klein deel (6%) denkt veel voorbeelden te weten (figuur 1).

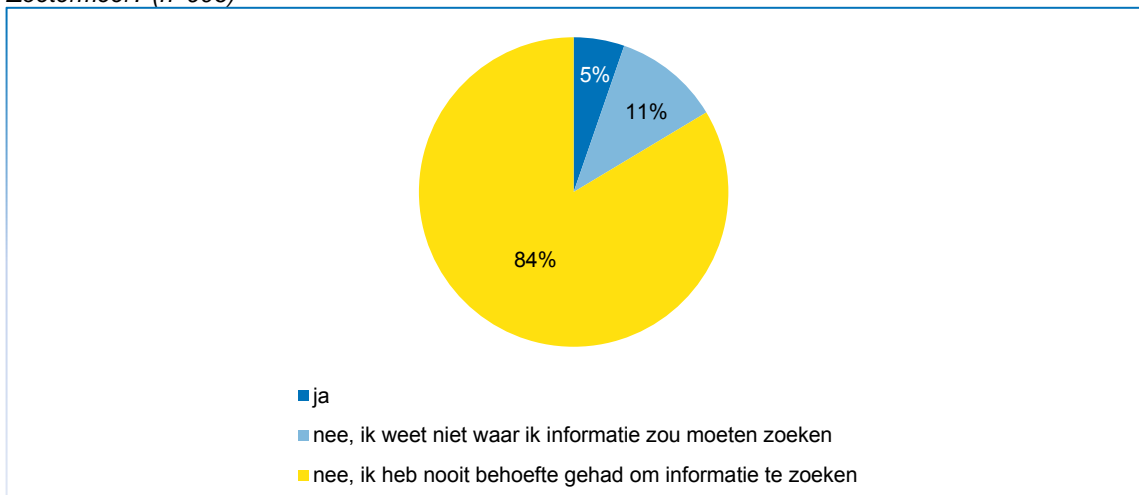
Figuur 1 Weet u voorbeelden van kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer te noemen? (n=912)

2.2. Informatie

Op de vraag of wel eens naar informatie is gezocht over bestaande kunstwerken, antwoordt een klein deel (5%) bevestigend. Elf procent geeft aan niet te weten waar gezocht kan worden. De meerderheid (84%) van de respondenten geeft echter aan geen behoefte te hebben aan informatie (figuur 2).

Figuur 2 Heeft u wel eens naar informatie gezocht over bestaande kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer? (n=906)

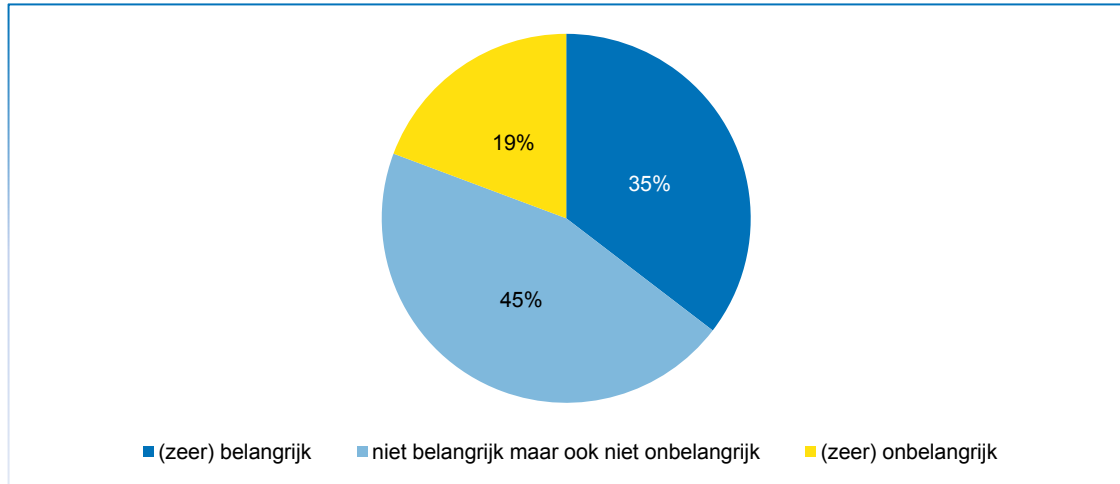

Van de respondenten, die naar informatie hebben gezocht, heeft 31% geen of onvoldoende informatie kunnen vinden. De overige 69% heeft gevonden wat werd gezocht. In bijlage 5 (vraag 91) staat hoe zij deze informatie hebben gevonden. Internet blijkt de belangrijkste bron.

2.3. Belang

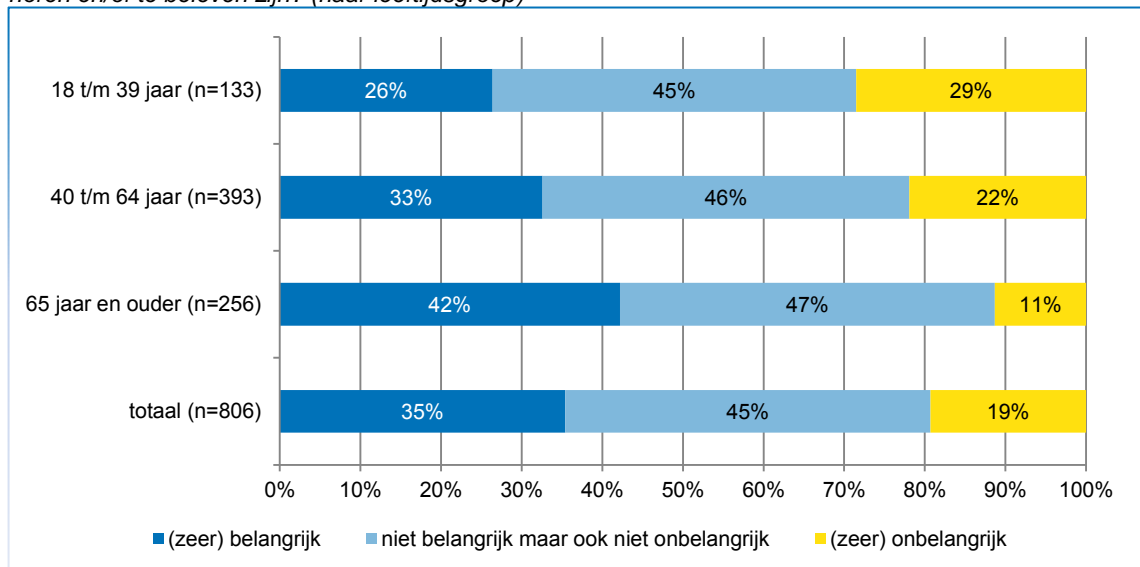
Van de respondenten, die daar een mening over hebben, vindt 35% het (zeer) belangrijk dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn. Verder vindt 19% dat (zeer) onbelangrijk (figuur 3).

Figuur 3 Hoe belangrijk vindt u het dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn? (n=806)

Bij de antwoorden op deze vraag zijn verschillen naar leeftijdsgroep gevonden. Hoe ouder, hoe vaker kunstwerken in de openbare ruimte als (zeer) belangrijk worden aangemerkt. Zo vindt 26% van de 18 t/m 39 jarigen dit (zeer) belangrijk, tegenover 42% van de respondenten van 65 jaar en ouder (figuur 4).

Figuur 4 Hoe belangrijk vindt u het dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn? (naar leeftijdsgroep)

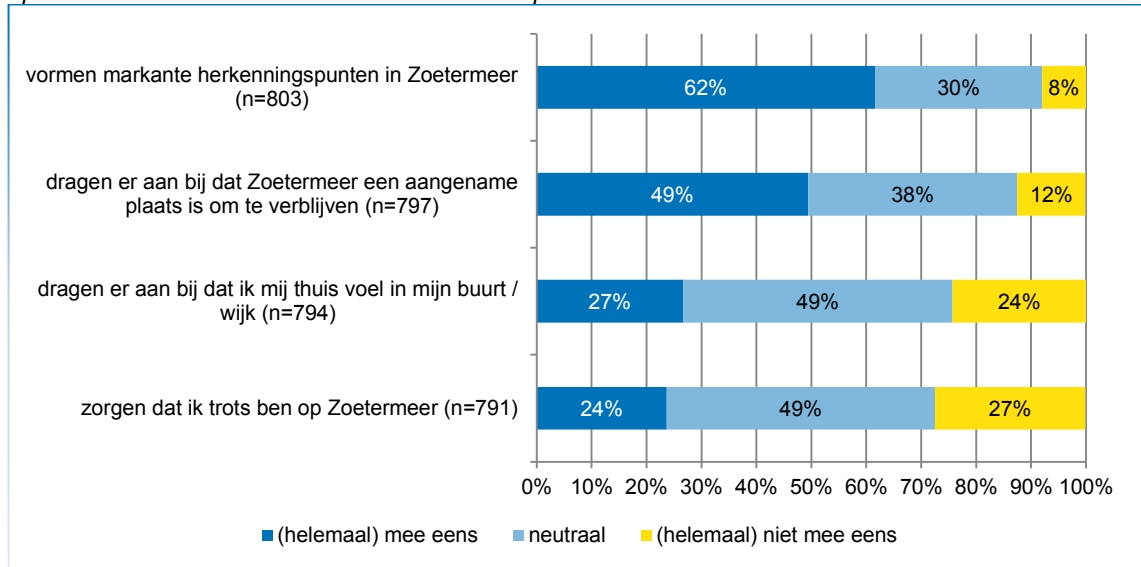

2.4. Uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte

Aan de respondenten zijn vier uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer voorgelegd. Gevraagd is in hoeverre zij achter deze uitspraken staan. Met de uitspraak "kunstwerken in de openbare ruimte vormen markante herkenningspunten in Zoetermeer" is een meerderheid (62%) het (helemaal) eens. Met de uitspraak "kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven" is bijna de helft (49%) het (helemaal) eens. Met de overige twee uitspraken is een

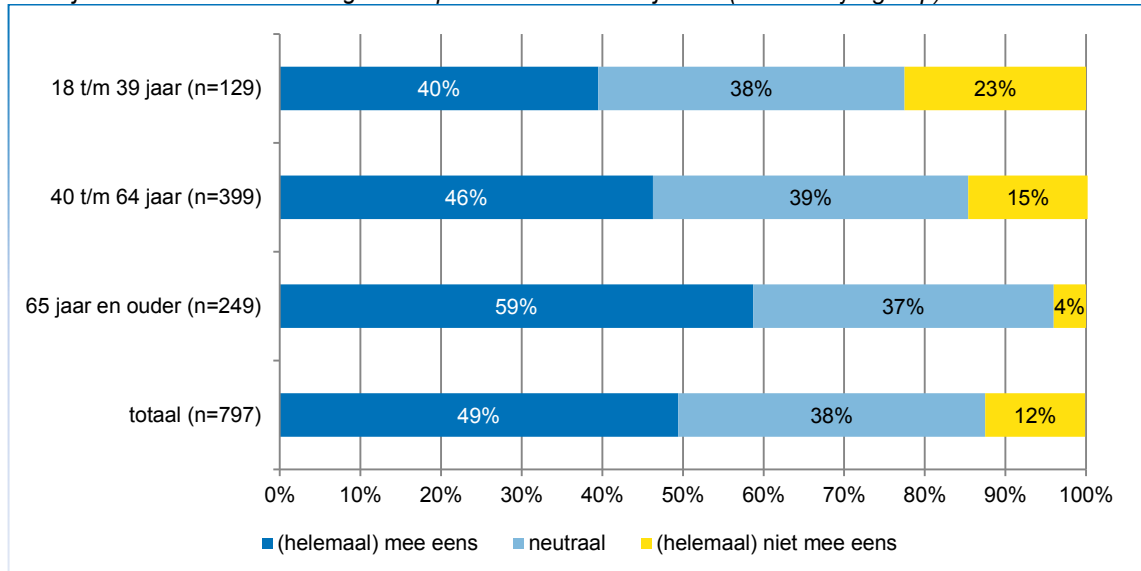
minderheid het (helemaal) eens. Met de uitspraak “kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat ik mij thuis voel in mijn buurt / wijk” 27% en met de uitspraak “kunstwerken in de openbare ruimte zorgen dat ik trots ben op Zoetermeer” 24% van de respondenten (figuur 5).

Figuur 5 Wilt u aangeven in hoeverre u het met elk van de volgende uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte eens bent? Kunstwerken in de openbare ruimte...

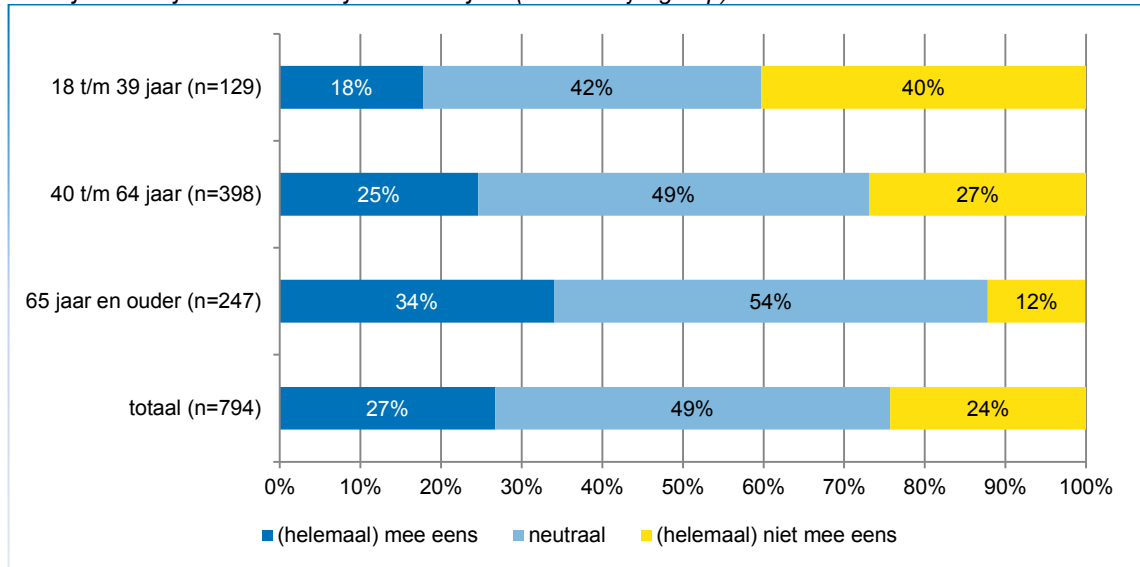
Bij drie uitspraken zijn verschillen naar leeftijdsgroep gevonden. Respondenten van 65 jaar en ouder vinden vaker dat kunstwerken in de openbare ruimte er aan bijdragen dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven. Bijna zes van de tien respondenten uit deze leeftijdsgroep zijn namelijk (helemaal) eens met deze uitspraak (figuur 6).

Figuur 6 In hoeverre bent u het eens met de uitspraak “kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven”? (naar leeftijdsgroep)

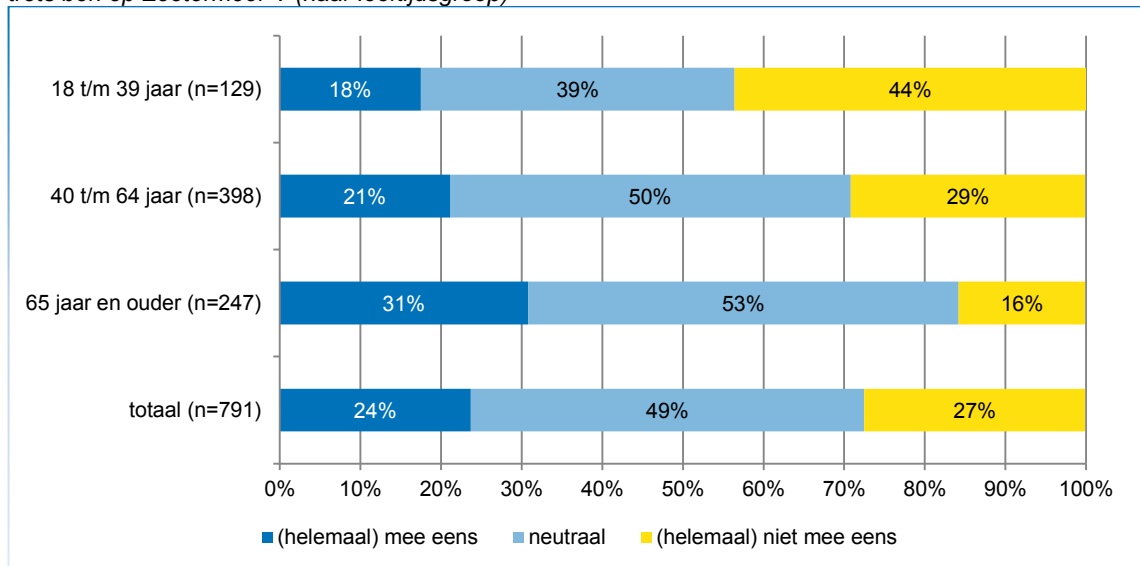
Ook vinden respondenten van 65 jaar en ouder vaker dan gemiddeld dat kunstwerken in de openbare ruimte bijdragen aan een thuisgevoel in de eigen buurt of wijk. Ruim eenderde (34%) van hen is namelijk (helemaal) eens met de bijbehorende uitspraak (figuur 7).

Figuur 7 In hoeverre bent u het eens met de uitspraak “kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat ik mij thuis voel in mijn buurt / wijk”? (naar leeftijdsgroep)

Daarnaast blijken respondenten van 65 jaar en ouder vaker (31%) trots op Zoetermeer vanwege de kunstwerken in de openbare ruimte dan de twee jongere leeftijdsgroepen (figuur 8).

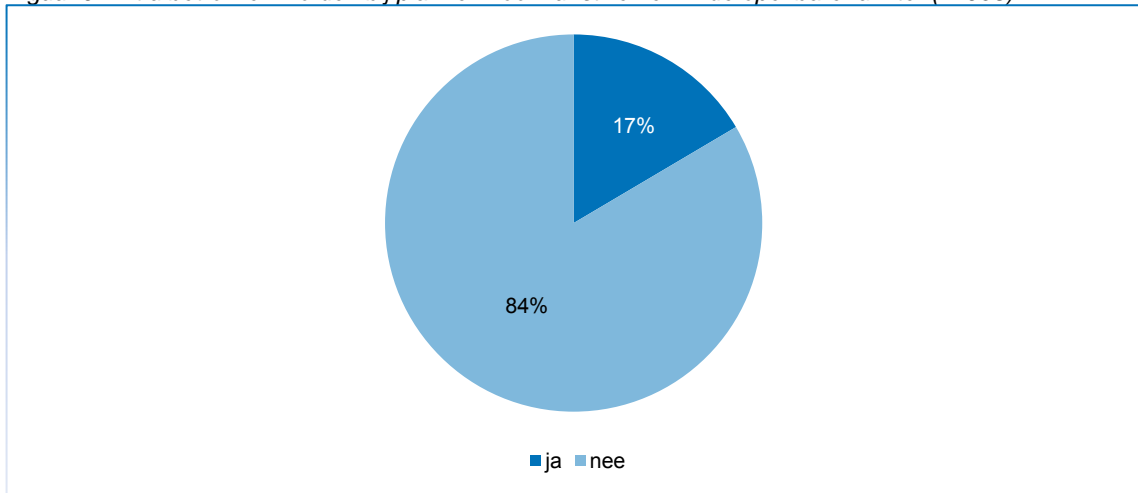
Figuur 8 In hoeverre bent u het eens met de uitspraak “kunstwerken in de openbare ruimte zorgen dat ik trots ben op Zoetermeer”? (naar leeftijdsgroep)

2.5. Betrokkenheid bij plannen

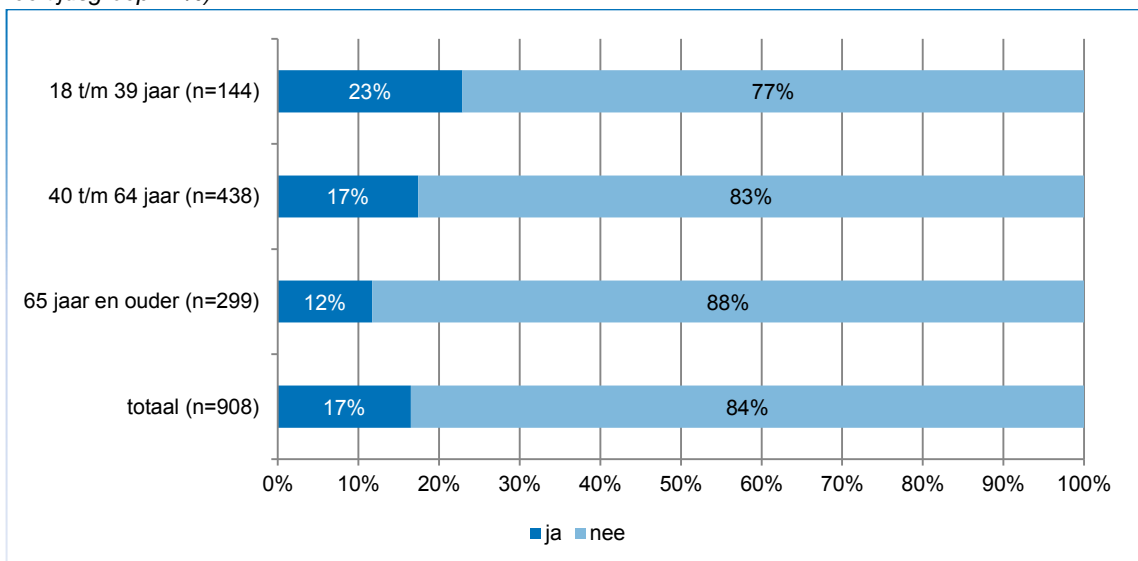
Op de vraag of men betrokken wil worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte, antwoordt 17% van de respondenten ja (figuur 9).

Figuur 9 Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte?(n=908)

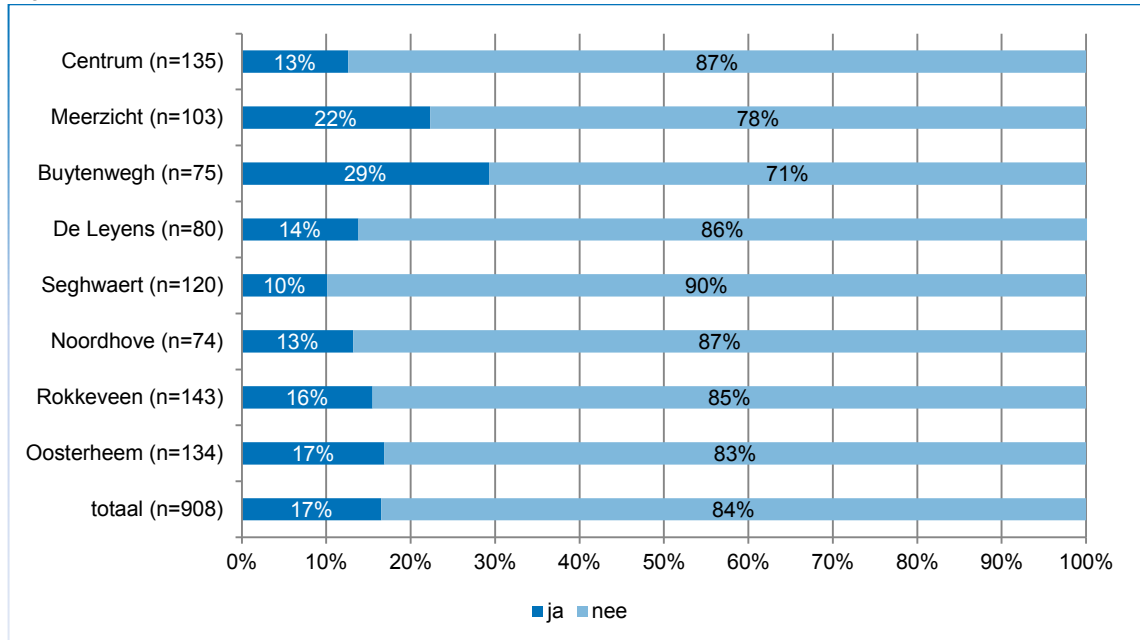
Ook bij de antwoorden op deze vraag zijn significante verschillen naar leeftijdsgroep gevonden. Respondenten van 18 t/m 39 jaar willen vaker (23%) betrokken worden bij plannen dan de twee oudere leeftijdsgroepen (figuur 10).

Figuur 10 Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? (naar leeftijdsgroep in %)

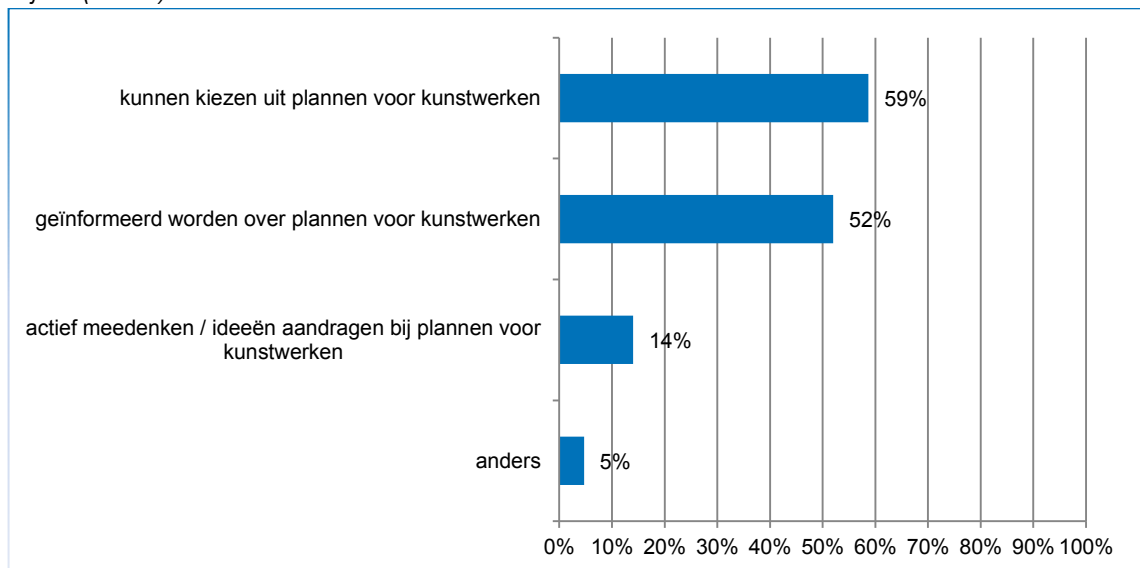
Tevens zijn bij de antwoorden op deze vraag significante verschillen naar wijk gevonden. Respondenten uit Buytenwegh blijken het vaakst (29%) betrokken te willen worden bij plannen. Ook respondenten uit Meerzicht (22%) willen vaker dan gemiddeld participeren (figuur 11).

Figuur 11 Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? (naar wijk in %)

Aan de respondenten, die mee willen doen aan planontwikkeling is gevraagd op welke wijze zij dat willen doen. Meer dan de helft geeft aan te willen kiezen uit plannen voor kunstwerken (59%) en/of geïnformeerd te willen worden over plannen (55%). Een minderheid (14%) wil een meer actieve bijdrage leveren (figuur 12).

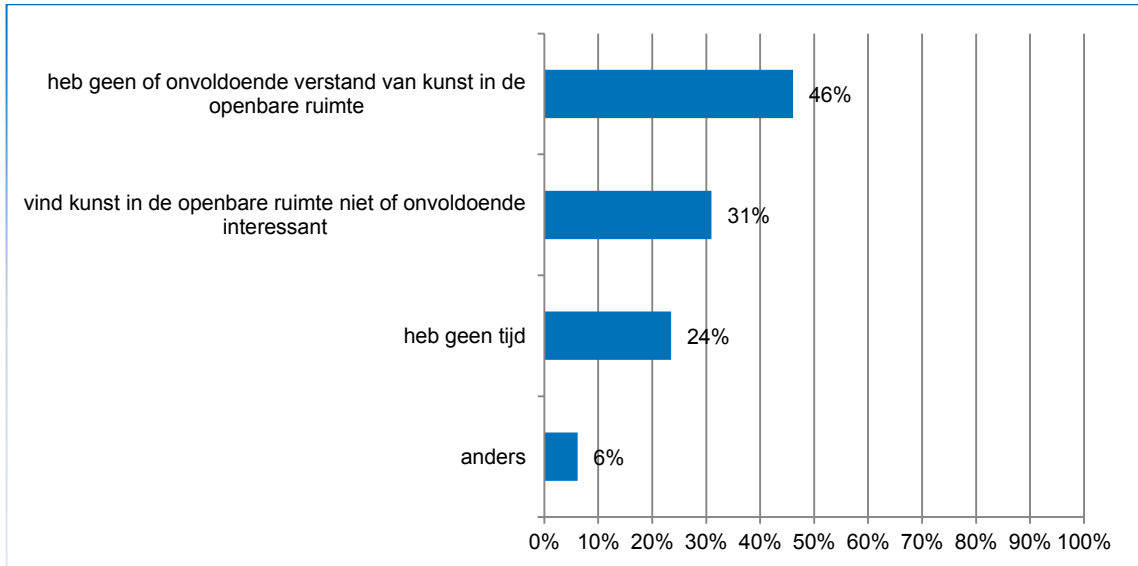
Figuur 12 Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? Zo ja, op welke wijze? (n=150). Ik wil...

In bijlage 5 (vraag 94) staat vermeld wat de respondenten bij anders hebben aangegeven.

Ook aan de respondenten die niet betrokken willen worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte is gevraagd waarom. Het grootste deel (46%) blijkt niet betrokken te willen worden, omdat ze van mening zijn dat er geen of onvoldoende verstand van te hebben. Ruim drie van de tien vinden het onderwerp niet of onvoldoende interessant. Bijna een kwart (24%) meldt daarvoor geen tijd te hebben (figuur 13).

Figuur 13 Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? Zo nee, waarom niet? (n=720). Ik...

In bijlage 5 (vraag 94) staan de redenen vermeld die respondenten bij anders hebben aangegeven.

Bijlage 1: populatie, steekproef en respons

In de onderstaande tabel worden de Zoetermeerse bevolking (per 1 januari 2016), de steekproef (per 1 september 2016) en de respons van dit deelonderzoek vergeleken aan de hand van de kenmerken geslacht en leeftijd. In onderstaande tabel is te zien dat 18 tot en met 49 jarigen zijn ondervertegenwoordigd in de respons en respondenten van 60 jaar en ouder juist wat zijn oververtegenwoordigd.

Er is geen weging toegepast omdat niet zeker is dat daarmee de werkelijkheid beter wordt benaderd.

leeftijd	geslacht	bevolking	steekproef	respons
18 t/m 29 jaar	man	9,3%	9,2%	2,8
	vrouw	9,1%	8,9%	4,1
30 t/m 39 jaar	man	7,6%	7,8%	5,0
	vrouw	7,8%	7,7%	4,5
40 t/m 49 jaar	man	8,0%	7,9%	4,4
	vrouw	8,9%	8,6%	6,9
50 t/m 59 jaar	man	9,2%	9,4%	11,4
	vrouw	10,1%	10,1%	10,7
60 t/m 69 jaar	man	8,6%	8,5%	15,1
	vrouw	8,7%	8,9%	13,8
70 t/m 79 jaar	man	3,9%	4,4%	8,6
	vrouw	4,4%	4,6%	7,7
80 jaar en ouder	man	1,7%	1,6%	2,7
	vrouw	2,8%	2,6%	2,4
totaal	man	48,2%	48,6%	50,0
	vrouw	51,8%	51,4%	50,0
totaal		100,0%	100,0%	100,0%

Bijlage 2: betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op 912 respondenten uit de Omnibusenquête 2016 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp beeldende kunst in de openbare ruimte. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen. Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages in de respons weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,5	3,5
912	1,9	2,5	2,9	3,1	3,2

Voorbeeld

- Stel dat van alle 912 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeerders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,1 en 32,9%.

Bijlage 3: vragenlijst

Vragen uit de Omnibusenquête 2016 over het onderwerp beeldende kunst in de openbare ruimte.

Beeldende kunst in de openbare ruimte speelt een belangrijke rol bij de uitstraling van een stad. Onder beeldende kunst in de openbare ruimte verstaan we allerlei vormen van kunst die zich in het openbare gebied bevinden. Dat kan zijn in of bij gemeentelijke gebouwen (zoals scholen, sportaccommodaties, culturele gebouwen en het stadhuis), maar ook op straat, in parken en plantsoenen of in het water.

90. Weet u voorbeelden van kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer te noemen?

- 1. ja, veel
- 2. ja, enkele
- 3. nee
- 4. weet niet

91. Heeft u wel eens naar informatie gezocht over bestaande kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer?

- 1. ja, en ik vond wat ik zocht via:

- 2. ja, maar ik heb geen of onvoldoende informatie kunnen vinden
- 3. nee, ik weet niet waar ik informatie zou moeten zoeken
- 4. nee, ik heb nooit behoefte gehad om informatie te zoeken

92. Hoe belangrijk vindt u het dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn?

- 1. zeer belangrijk
- 2. belangrijk
- 3. niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk
- 4. onbelangrijk
- 5. zeer onbelangrijk
- 6. geen mening

93. Wilt u aangeven in hoeverre u het met elk van de volgende uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte eens bent?

	1 helemaal mee eens	2 mee eens	3 neutraal	4 niet mee eens	5 helemaal niet mee eens	6 geen mening
- kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- kunstwerken in de openbare ruimte vormen markante herkenningspunten in Zoetermeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- kunstwerken in de openbare dragen er aan bij dat ik mij thuis voel in mijn buurt / wijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- kunstwerken in de openbare ruimte zorgen dat ik trots ben op Zoetermeer	☐	☐	☐	☐	☐	☐

94. Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte?

Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet? LET OP: meer antwoorden mogelijk.

1. ja
- ik wil geïnformeerd worden over plannen voor kunstwerken
 - ik wil kunnen kiezen uit plannen voor kunstwerken
 - ik wil actief meedenken / ideeën aandragen bij plannen voor kunstwerken
 - anders, namelijk:

2. nee
- ik heb geen tijd
 - ik heb geen of onvoldoende verstand van kunst in de openbare ruimte
 - ik vind kunst in de openbare ruimte niet of onvoldoende interessant
 - anders, namelijk:

Bijlage 4: rechte tellingen

Weet u voorbeelden van kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer te noemen?

	aantal	percentage
ja, veel	55	6,0
ja, enkele	528	57,9
nee	245	26,9
weet niet	84	9,2
totaal	912	

Heeft u wel eens naar informatie gezocht over bestaande kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer?

	aantal	percentage
ja, en ik vond wat ik zocht via:	33	3,6
ja, maar ik heb geen of onvoldoende informatie kunnen vinden	15	1,7
nee, ik weet niet waar ik informatie zou moeten zoeken	101	11,1
nee, ik heb nooit behoefte gehad om informatie te zoeken	757	83,6
subtotaal	906	100,0
vraag niet beantwoord	6	
totaal	912	

Hoe belangrijk vindt u het dat in Zoetermeer kunstwerken in de openbare ruimte te zien, te horen en/of te beleven zijn?

	aantal	percentage
zeer belangrijk	48	6,0
belangrijk	237	29,4
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	365	45,3
onbelangrijk	89	11,0
zeer onbelangrijk	67	8,3
subtotaal	806	100,0
geen mening	106	
totaal	912	

Wilt u aangeven in hoeverre u het met elk van de volgende uitspraken over kunstwerken in de openbare ruimte eens bent?

- *Kunstwerken in de openbare ruimte dragen er aan bij dat Zoetermeer een aangename plaats is om te verblijven.*

	aantal	percentage
helemaal mee eens	87	10,9
mee eens	307	38,5
neutraal	304	38,1
niet mee eens	52	6,5
helemaal niet mee eens	47	5,9
subtotaal	797	100,0
geen mening	100	
vraag niet beantwoord	15	
totaal	912	

- *Kunstwerken in de openbare ruimte vormen markante herkenningspunten in Zoetermeer*

	aantal	percentage
helemaal mee eens	90	11,2
mee eens	405	50,4
neutraal	244	30,4
niet mee eens	37	4,6
helemaal niet mee eens	27	3,4
subtotaal	803	100,0
geen mening	96	
vraag niet beantwoord	13	
totaal	912	

- *Kunstwerken in de openbare dragen er aan bij dat ik mij thuis voel in mijn buurt / wijk*

	aantal	percentage
helemaal mee eens	48	6,0
mee eens	164	20,7
neutraal	389	49,0
niet mee eens	116	14,6
helemaal niet mee eens	77	9,7
subtotaal	794	100,0
geen mening	101	
vraag niet beantwoord	17	
totaal	912	

- *Kunstwerken in de openbare ruimte zorgen dat ik trots ben op Zoetermeer*

	aantal	percentage
helemaal mee eens	47	5,9
mee eens	141	17,8
neutraal	386	48,8
niet mee eens	119	15,0
helemaal niet mee eens	98	12,4
subtotaal	791	100,0
geen mening	107	
vraag niet beantwoord	14	
totaal	912	

Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte?

	aantal	percentage
ja	150	16,5
nee	758	83,5
subtotaal	908	100,0
vraag niet beantwoord	4	
totaal	912	

Zo ja, op welke wijze? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
ik wil geïnformeerd worden over plannen voor kunstwerken	78	52,0
ik wil kunnen kiezen uit plannen voor kunstwerken	88	58,7
ik wil actief meedenken / ideeën aandragen bij plannen voor kunstwerken	21	14,0
anders	7	4,7
totaal	150	

Zo nee, waarom niet? (multi-responsevraag)

	aantal	percentage
ik heb geen tijd	169	23,5
ik heb geen of onvoldoende verstand van kunst in de openbare ruimte	332	46,1
ik vind kunst in de openbare ruimte niet of onvoldoende interessant	223	31,0
anders	45	6,2
subtotaal	720	
vraag niet beantwoord	38	
totaal	758	

Bijlage 5: toelichtingen bij vragen

91. Heeft u wel eens naar informatie gezocht over bestaande kunstwerken in de openbare ruimte in Zoetermeer? Ja, en ik vond wat ik zocht via:

- Brochure gemeente.
- De website van de gemeente.
- Folder.
- Gemeentelijke brochure, streekblad.
- Google .
- Google of website wijkvereniging.
- Googlen.
- Internet.
- Ingress.
- Internet.
- Internet, kranten.
- Kunstwacht
- Mozaïekbollen.
- Postiljon, streekblad, via gemeentewebsite bijv. Over het grote kunstwerk bij de ingang van het Stadshart of op de Amerikaweg.
- Streekblad en gemeentebblad.
- Streekblad.
- Terra.
- Terra art.
- Terra, lokale media (streekblad, Facebook).
- Want er zijn twee kunstwerken geplaatst in het Hoekstrapark zonder goed overleg met de bewoners daar, gewoon weer neergezet door de gemeente zonder toestemming van de directe bewoners in de aangrenzende wijk.
- Website.
- Website gemeente.
- Website kunstenaar.
- Website kunstwacht.
- Www.google.nl.
- Zoetermeer.nl en kunstwacht

94. Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? Zo ja, op welke wijze? Anders, namelijk:

- Eerlijk gezegd wil ik niet dat inwoners of politiek betrokken worden bij kunst, dan krijg je nietszeggende kitsch die snel verveeld. Voor kunst is lef nodig! Durf een kunstenaar letterlijk de ruimte te geven.
- En kunnen kiezen.
- Ik ben het vooral geregeld niet eens met welke kunst er wordt neergezet, in mijn ogen vaak een grote verspilling! Als ik zou mogen meebeslissen zou dat fijn zijn, al denk ik niet dat mijn ene stem echt zal tellen.
- Ik wil onnodig dure kunstwerken tegengaan.
- Ik zou het fijn vinden als ik mee mag denken, als er een kunstwerk ik mijn naaste omgeving wordt geplaatst.
- Mijn man heeft bij arts project als vrijwilliger geholpen met kunst.
- Stemmen op kunstwerken.
- Up date van de aanwezige kunst in Zoetermeer: als onderdeel van wandel/fietsroutes, als bijdrage aan de buurt/wijk eigenheid.
- Weet ik niet.

94. Wilt u betrokken worden bij plannen voor kunstwerken in de openbare ruimte? Zo nee, waarom niet? Anders, namelijk:

- Allemaal veel te duur voor die (meestal) nonsens.
- Asociale burens verpesten voor mij alles. Kunst in deze buurt zou gelijk vernield worden. Ik vind dat de gemeente meer toezicht moet houden en zelf burgers moet blijven aanspreken op hun gedrag. Als mensen zo asociaal zijn kun je niet van burens verwachten dat zij dit oppakken, je wordt dan iedere dag uitgescholden en men probeert je het leven zuur te maken. Ik mis toezicht en een autoriteit die de burgers helpt. Ik heb een keer een pompoen naast mijn voordeur gelegd om de boel een beetje gezelliger te maken. Toen ik thuis kwam lag de pompoen tot moes gereden in de parkeergarage onder het huis. Opleuken? De hele buurt leidt onder die paar flink asociale mensen en zelfs de gemeente en woningbouw zijn bang voor ze. Vragen over kunst en openbaargroen. Teleurstellende enquête die ver van de werkelijkheid afstaat.
- De kunstwerken die er zijn vind ik veelal niet mooi maar waarschijnlijk wel kostbaar. Dus zonde van het geld.
- Ga verhuizen.
- Geen behoefte aan.
- Geen interesse .
- Geen interesse, besteed mijn tijd aan ander vrijwilligerswerk.
- Gericht op andere belangrijke zaken.
- Heb genoeg vergaderd voor de rest van mijn leven.
- Het geld kan beter besteed worden dan aan de kunst lijkt mij.
- Het raakt me niet, kunst.
- Ik bemoei me al met de openbare ruimte, groen. Je kan niet overal mee bezig zijn.
- Ik ben te oud voor dergelijke activiteiten.
- Ik ben volop bezig met lopende en nieuwe actie namens de BC in overleg met woningcorporatie Vidomes.
- Ik ben ziek en oud 77 jaar.
- Ik ga verhuizen naar Den Haag.
- Ik heb op dit moment een drukke baan en derhalve geen tijd. Wellicht in de toekomst.
- Ik laat het selecteren van rotzooi die voor kunst door moet gaan graag aan anderen over.
- Ik neem genoeg met wat ik tegenkom.
- Ik vind dat kunst vaak te veel kost. Kan beter aan belangrijkere dingen besteed worden.
- Ik vind dat soort kunst geldverspilling.
- Ik vind dit verspilling van mijn belastinggeld.
- Ik vind het goed wanneer het er is, mits goed geplaatst, zowel voor de kunstenaar als voor de liefhebber. Zelf beleef ik er niet meer bij dan bij algemeen voorkomende vormen, kleuren, inrichtingen, dieren en diertjes, et cetera.
- Ik vind het schandalig dat hier zomaar geld van de belastingbetaler aan weggegooid wordt. Mensen die dit belangrijk vinden moeten dit zelf maar bekostigen.
- Ik vind het weg gegooid geld om die stukken aan te kopen.
- Invalide.
- Jong gezin, weinig vrije tijd.
- Jullie plaatsen het toch wel, zonder de bewoners goed te informeren.
- Kan beter besteed worden.
- Kan niet goed lopen reuma.
- Kunst is subjectief en ik laat mij graag verrassen.
- Laat dit graag aan deskundigen over.

- Leeftijd!
- Liever bij natuurprojecten. Waarom bijv. Niet bij het uitbreiden van Snowworld de bewoners betrokken? Weer een mooi stukje Zoetermeer verloren gegaan door de bouw deze uitbreiding.
- Liever natuur, kunst is vaak persoonlijk en afhankelijk van smaak.
- Meestal zijn het projecten die door de gemeente uit gezocht zijn en zonder in spraak geplaatst worden.
- N.a.v. leeftijd.
- Nog te veel in het ziekenhuis.
- Onze leeftijd 82 en 81 jaar heeft zo zijn beperkingen.
- Te oud 93 jaar.
- Te oud, te weinig mobiel.
- Te oud.
- Veel te veel onderhoud en daar heb ik een hekel aan.
- We nemen er de tijd niet voor.
- Woon net in Nederland geen mening op dit moment.
- Ziekte.
- Zonde van het geld: liever minder belasting of meer geld voor belangrijkere zaken. Kunst kan je ook in een museum opzoeken is geen taak van de overheid om hierin te voorzien.
- Zonde van het geld.